

DISSER

IN

EPI

No 1/1

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
EPILEPSIA.

Mr. Fullarton

with Compl;

from his sincere friend

The Author.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

EPILEPSIA:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, SS.T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI Consensu;

Et NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

GULIELMUS MOTHERBY,
REGIOMONTI-BORUSSUS;

SOCIETATIS MINERALOGICÆ QUÆ JENÆ FLORET, SODALIS

Ad diem 12. Sept. horâ locoque solitis.

Jactor, Crucior,
Agitor, Stimulor.

PLAUT.

EDINBURGI:

TYCUDERANT C. STEWART ET SOCII,
ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

M DCC XCIX.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

EPILEPSIA.

PROŒMIUM.

QUÆSITUS fortasse, qua de causa Epilepsiam elegerim, nec alium morbum, de quo dicerem, quærens egometipse responderem, quin ita egisse mihi licuerit?

Negativum solummodo responsum reddere possem, quod, quùm neminem fuget, cur auctor prorsus evaserim, satis esse existimo.

Nam etsi morbus, de quo mihi sermo est, scriptoribus de re medica vel antiquissimis jamjam no-

tus fuit, quamvis ab eorum tempore usque ad nostros dies persæpe fuerit pertractatus, etsi ita, dico, viâ quidem tritâ et maximè usitatâ incedo, spem tamen in pectore alo, me, si justo tantùm ordine, quæ ad materiam propositam pertinent, collocavero, laborem non planè inutilem suscepisse; gratum quinetiam forsan iis, qui ex fontibus ingenuis hauriendo vacare non potuerint.

Epilepsia, a Græcis divinæ originis habebatur, et nomine sacri morbi, *ἱερα νόσος*, a Diana hominibus immissa credebatur. Herculem ipsum ea laborâsse, nonnulli sunt auctores, Herculeus morbus quia vocari solet. Emblema verùm valoris, roboris, corporisque virium, uti Hercules repræsentatur, morbo hujus indolis subiectum imaginari, absurdum mihi videtur. Meliùs observat inde Arteæus, omnia, quæ magna sunt et excelsa, Herculeæ vocari.

Ominosum apud Romanos erat malum epilepticum, nec fausti præfagii; comitalis inde ab iis morbus dictus, quod, quùm quis paroxysmo correptus fuerit, comitia subitò solverentur; iram
deorum

deorum nempe hoc modo claram sibi fieri opinabantur.

Sed et nos hodierno adhuc tempore, quamvis non ac veteres superstitiosi, maximum Epilepsiæ tribuimus honorem; crudelissimus enim est omnium ferè morbus, atque nulli ætati, nullæ orbis terrarum regioni parciens, sævit in humanum genus, miserosque, quos extorquet, nec vivere nec mori finit.

DIAGNOSIS.

Symptomata Epilepsiæ propria, numero, indole et vehementiâ insignia sanè observantur, morbumque gravissimum esse demonstrant.

Pro morbi gradu, pro ejus duratione æque ac pro singulorum, quibus imperat, ætate, constitutione, genereque vivendi, vi quidem symptomata diversa sunt, omnia autem, horrida visu, systema præcipuè nervorum et sensorium ipsum commune accerrimè affectum clarissimè testantur.

Pathognomonica morbi signa quando enumerabo, illa omnia sub ea denominatione amplecti velim,

velim, sine quibus nunquam vel rarissimè tantum nobis obviam fit Epilepsia. Non quidem ignoro, signa pathognomonica sive diagnostica, si strenuè rem arguimus, ea sola intelligi, quæ, nullo prorsus alio propria, nostro tantummodo morbo inhærent; hâc tamen virtute verbo uti si vellem, justò arctius neque satis luculenter morbum delineare me crederem. Pingere itaque magis mihi liceat morbum, quam scholasticè ante oculos ponere juvenum, quos impressione subitaneâ, per intuitum quasi acceptâ, fortiùs et penitus magis edoceri, quàm si verbis moniti fuerint sesquipedalibus litterisque mortuis, ex propriâ experienciâ optimè scio. Rei me accingam :

Accessus epilepticus interdum tam vehemens est ut mortem subitò inferat ; plerumque verò est affectus periodicus per circuitus, nunc certos, nunc varios, rediens. Opinati exinde quidam sunt, morbum huncce in his intervallis siderum revolutionès, præsertim conjunctiones et oppositiones sequi *.

Tam

* Mead, De imperio solis et lunæ.

Tam fixus attamen certisque his in limitibus coarctatus nunquam observatur morbus; et si observaretur, aliarum causarum influxui magis, quam siderum cursui phænomenon hoc certè mirandum adscriberemus.

Paroxysmus nonnunquam repentinus ægrum invadit, pro maxima verò parte prodromis fat perspicuis anteceditur ut sunt capitis dolor jam-jam matutinus, nausea, cardialgia, inquietudo, lassitudo totius corporis, vertigo, oculorum hebetudo, scintillæ obvolitantes, caligines, lachrymatio, tinnitus aurium; sapor interdum accedit perversus, palpitatio cordis, ventriculi inflatio et respiratio anxia nec non interrupta.

Aura demum epileptica, ventus quasi, qui ab extremo corpore versus caput affurgit, totamque adflat superficiem, ultimum ante paroxysmum est signum; ille enim ventus ubi caput attigit, paroxysmi statim fit eruptio.

Mirum hoc phænomenon, quod ab ægroto tam distinctè percipitur, tamque accuratè describitur, quomodo sit explicandum, cuinam causæ tribuendum, “adhuc sub iudice lis est.”

Meam si auderem afferre opinionem, frigus hoc ex cordis arteriarumque vi, incipiente jamjam paroxysmo, valde imminuta oriri dicerem. Spasmodicè omnes ferè corporis muscoli hoc jam tempore afficiuntur, violenter sese contrahere incipiunt, et ita in arterias, quibus adjacent, prementes, sanguinis in iis progressum impediunt, quod in extremis partibus, à corde longissimè distantibus, faciliùs et prius quàm in superioribus corporis partibus fiat necesse sit, facile intelligitur. Hæc verò extremarum partium prior refrigeratio, venti instar, velocissimè ad pectus et caput adscendit, quùm statim, dum et majora circulationis vasa languescunt, corque ipsum tardiùs sese contrahit, convulsiones universales liberè nunc agant, totumque corpus ferocissimè percutiant.

Paroxysmus denique advenit, horridus visu: humum cadit miser, omnium membrorum, præfertim colli, pedum et brachiorum contorsionibus excrutiatur, lingua tremit in faucibus, oculi vertuntur, nil nisi album adstantibus ostendunt, pollices manuum volam versus violenter contrahuntur, respiratio anxia, anhelans, interrupta,
cum

cum stertore, immo interdum clamore perficitur; circulatio sanguinis manifestè perturbata est, extrema enim corporis frigescunt, frons sudore madet, pulsus nunc tardi, nunc celeres, plerumque tamen debiles et exigui observantur; membrum virile tentigine vexatur, priapismus cum feminis ejaculatione sequitur; urina incio mittitur, dejectiuntur fæces alvinæ; facies rubet, livet, imo nigrescit, maxillæ nunc trismo clauduntur, nunc colliduntur stridore dentes, linguam labiaque morfu petit æger, et per totum os disfluit spuma viscida, aëri referta.

Inscius, sui expers, omni destitutus sensatione*, sopore mox profundissimo excipitur æger, ex quo in placidissimum sensim sensimque incidit somnum, qui lassum stupidumque, cæterum verò immunem eum relinquit, ita interdum, ut paucas post horas ne suspicio quidem morbi supersit ||.

Quando

* Optime hinc Boerhaave: Hinc fit ablatio omnium, ait, quæ in homine dicuntur homo.

|| Hinc juris periti lege caverunt, ne servus Epilepticus vendatur pro merce bona. *Boerhaave.*

Quando autem acres fuerunt paroxyfmi ac violenti et sæpe redierunt, æger per ipfa intervalla malè fe habet, hebefcunt fenfus, deletur maximè memoria, nullo negotio par, nullamque vitæ amœnitatem percipiens, fomnolentus quafi et triftis circumvagatur.

Senfationis omnis durante paroxyfmo et infrequenti fopore tam infignis nonnunquam eft abolitio, ut, auctore Boerhaavio, tibia ad os ufque combufta fuerit in muliere, nullum prorfus ejus fenfum habente.

Nonnulla adhuc fymptomata paroxyfimum comitantia afferri poffent, ut capilli in vertice horrentes, rigefcentes, fuperciliorum mira contractio, frontis corrugatio, et alia, quæ in homine videre licet, qui, ira incenfus, vindictam cogitat. Quùm autem non femper paroxyfimum designent, nec diagnostica vocari poffint, de iis tacere mihi concedatur. Spuma in faucibus copiofè fecreta, atque ex ore protrufa, peffimi ominis magnique periculi testis Hippocrati fuit. Non ita amplius inter nos, non enim deeft vel in leniori Epilepfia, et neceffe eft oriatur ex vehementia, quâ, cum
musculi

musculi colli et faucium, spasmodicè contracti, glandulas premunt salivales.

Tempora paroxysmi præsentis, absentis valdè inter se variant, nec certo determinari possunt; simili modo et sopor et gratior dein somnus ægrum nunc longiùs, nunc breviùs recreat, fovet. Morbum itaque nunc apertum, nunc insidiosè latentem videmus, quorum ille status paroxysmi, hic tempus, ut ita dicam, intercalare est, in quo morbi ne vestigium quidem apparet.

Paroxysmus ipse, ut vidimus, stadio gaudet duplici, nempe,

a. Stadio convulsivo.

b. ——— soporoso, s. apoplectico.

Symptomatibus, quæ morbum denunciant, enarratis, definiendus nobis facilè erit morbus. Ne autem operam ipsi demus, vituperatione enim omni elatiorem in variis auctoribus invenimus Epilepsiæ definitionem: Boerhaavius * “Epilepsia est abolitio subita,” ait, “omnium functionum animalium cum augmento motuum
B “vitalium

* De morbis nervorum. Tom. 2. p. 773.

“ vitalium et motu convulsivo in omnibus musculis corporis.”

Magis verò celeberr. Culleni definitio mihi arridet, concinna quàm fit et quadrans : “ Musculorum convulsio cum sopore.”

Fusiùs quidem, sed indelebilibus omnino verbis, quæ hîc adducere liceat, memoriæ cælavit morbum Lucretius :

“ Quinetiam subita vi morbi sæpe coactus
 “ Ante oculos aliquis nostros, ut fulminis ictu
 “ Concidit et spumas agit, ingemit et tremit artus,
 “ Desipit, extentat nervos, torquetur, anhelat
 “ Inconstanter et in jactando membra fatigat ;
 “ ——— Ubi jam morbi se flexit causa reditque
 “ In latebras ater corrupti corporis humor ;
 “ Tum quasi talipedans primum confurgit et omneis
 “ Paullatim redit in sensus animamque receptat.”

Lucret. Lib. iii.

PROGNOSIS,

PROGNOSIS.

Triplici præsertim ex causa Epilepsia pro morbo omnium ferè acerrimo habenda mihi videtur, scilicet :

1. Quia miserum, quem obsidet, maximo exponit periculo tum a loci, ubi accidit paroxysmus, conditione, cum à temporis, quo sæpe evenit, incongruitate.

2. Quod curâ morbus est pertinacissimus.

3. Quod morbi sequelæ, etiam si mors arceatur, tristissimæ sunt, morboque ipso parùm præferendæ, sicuti fatuitas, stupor, mania, melancholia, tabes etiam, paralyfis, hydrops et omne malorum agmen, quæ debilitatem comitantur, et inanitionem sequuntur. Quoad curam vel è contrario insanabilitatem Epilepsiæ a medico præfagiendam, varia sunt momenta, quæ respici debent et cautè perpendi.

Prosperam alere spem nobis licebit, ubi æger infans adhuc est, vel tener saltem juvenis ; ubi rariores tantùm adfuere paroxysmi, neque vi abnormes ;

mes ; ubi parentes ægroti bonâ fruuntur valetudine ; ubi prodromis paroxysmus semper præceditur, nec certis redit temporibus, et ubi denique causæ cuidam materiali faciliùsque removen-
dæ morbi originem imputare possumus.

Epilepsia infantes minoresque natu invadens, ex acido primarum viarum, ex vermium irritatione et similibus sæpissime oritur, quibus remotis statim cessat et morbus.

Sensibilitas præterea systematis nervosi insignis huic ætati propria, de die in diem imminuitur spontè, neque a minoribus stimulis miro illo modo ampliùs afficitur.

A parentibus verò si reperimus Epilepsiam descendisse in prolem, seu conformationem cerebri à natura alienam, seu maximam saltem nervorum debilitatem certè timeamus, quarum illa nulla ratione, hæc perquam difficile summaque cum dubitatione corrigenda erit. Habitus enim epilepticus nervis indelebilis ferè jamjam impressus est, qui idem per fixum paroxysmi redeuntis typum sese declarat, morbumque devictioni obstinacissimum reddit.

Neque

Neque non de sexu cogitandum medico est, qui, quid sentiat de morbo, determinare cogitur.

Fœminæ (cæteris paribus) faciliùs ab Epilepsia liberari posse mihi videntur, quam viri, et quidem eâdem ratione, quâ infantum Epilepsia mitior est ac adultorum. Mulieres enim gaudent corpore teneri, infantili, nervique earum vel exiguis irritationibus eodem ac infantum, impetu repugnant; ex quo deducere licet, nervosos fœminarum affectus in genere minoris esse momenti, neque tam eminens ac in viris secum ferre periculum; fœminas tamen etiam ob eandem causam sæpius multò ac nos, variis nervorum affectionibus, et in iis Epilepsiæ, subjectas esse, afferi potest, in quo verò alii ab aliis dissentiunt medici †.

Causarum

† Celsus in contrariam abit opinionem: Vid. ejus de Medicina, lib. iii. cap. 23.

Huc etiam vertitur patruus meus, quem summooperè veneror. V. Motherby's Medical Dictionary, art. Epilepsy.

Cullenus tamen celeberr. sententiam, quam hic protuli, defendit.

Causarum imprimis, quæ Epilepsiam produxere, natura sollicitè indaganda est, ab ea enim, quid sperandum, quid timendum, quid denique præfagiendum sit, præcipuè dependit. Vitia organica, quæ cerebrum afficiunt, partiumque solidarum conformatio morbosa omnem ferè sanandi prospectum obnubilant, curamque radicalem nequaquam admittunt; huc inprimis pertinent vasorum cerebri ejusque membranarum nimia laxitas et distentio, meningium ossificationes †, exostoses cranii internæ cerebrum continuò prementes, et postremò omnes spinæ dorsi, medullæque exinde spinalis flexuræ sicuti et pressuræ. Ne justò citiùs tamen et indolenter in tali causa acquiescant medici, et prorsus, priusquam, causam nulla conditione removendam esse, penitus

† V. De la Motte, *Traité complet de Chirurgie*, tom. 2. p. 368. ubi narrat: se in cadavere juvenis, qui per octodecim annos Epilepsiâ laboraverat, vidisse duram matrem, ubi falcem format, ossibus aculeis asperam, &c.

Van Swieten alia adhuc hujusmodi exempla ex variis auctoribus affert.

penitus cognoverint, manum ab ægroto benignam retrahant, certè optandum est ! Quando felicior morbi exitum conjicere nobis liceat, supra jamjam memoravi.

Omnis Epilepsiæ exitus triplici modo contingere potest ; rectâ viâ nempè seu in secundam valetudinem abit, seu in mortem ex inanitione, sive etiam in alium planè morbum mutatur Epilepsia ; et quidem plerumque in febrem intermittentem, choleram, dysenteriam vel cujusdam generis exanthema : qui morbi cùm majorem sanationis præbeant spem, terminatio in eos Epilepsiæ omnino prospera haberi debet. Paroxysmus ipse epilepticus quàm rarissimè lethalis evadit, quod autem quando fit, apoplexia ex vehementi humorum versus caput congestione mortem inducit.

AETIOLOGIA.

AETIOLOGIA.

Causarum in omni morbo investigatio rationalem medicum distinguit ab Empirico, causarum iusta habita ratio clariùs plerumque quàm ægri sanatio rei peritis manifestat, qui tribuendus sit medico honos, quid fecerit natura ?

Longè hoc esse difficillimum in omni artis salutiferæ studio, ingenioque pariter insigni ac subtilissimâ egere naturæ perscrutatione, nemo unquam negavit, nusquam quis disputavit ; et tamen quid agat medicus, si causam non noverit, quonam utatur telo, si, quem oppugnet inimicum, nescierit ?

Hinc est, unde Medicina conjecturalis dicitur scientia, omniumque dubiosissima ; nec sine jure ita, principia enim, quibus nititur in vivo corpore natura, à quonam mortalium jam sunt eruta, cuinam patent humano ingenio ?

Magna cum arte quidem et egregio mentis acumine perplures omnium ævorum philosophi et medici, leges naturæ, quomodo ageret, præscripserunt,

scripserunt, non autem, quas re verâ sequitur, attingere potuere.

Dictatores potius quàm commentatores naturæ fuerunt, qui legibus chemicis, vel principiis mechanicis eam obstringi asseruerunt; Dæmone verùm cuique corpori proprio qui eam regi prædixerunt, Dæmone sine dubio ipsi eoque infano obsessi mihi videntur.

Phænomena status fani simul ac morbofi si contemplantur, omnium, quæ circa hominem sunt, in eum influxum si animadvertimus, si porro in quovis alio homine aliam videmus valetudinem, quasnam leges, quænam principia suppeditemus Naturæ, pro maxima parte nos ignorare lubenter fatebimur, atque Socraticâ sinceritate concedemus: “ Quanta sunt, quæ nescimus!”

In hoc igitur opusculo si nil amplius invenietur, nemo fanè mirabitur, neque, cur propterea me purgem, causa subest. Ad propositum redeamus:

Ex plurimis phænomenis hunc morbum defi-

C

gnantibus,

gnantibus, sedem ejus in cerebro esse admodum liquet, interque Pathologos ita receptum est †.

Causæ ejus remotæ ad duo capita referuntur, feminia nempe, vel causas prædisponentes, et potestates nocivas vel causas occasionales.

Inter causas prædisponentes mobilitas præsertim cerebri ‡, nervorumque eximia sensibilitas annumerandæ sunt; mobilitatem dicimus, cùm quis spe, timore, gaudio, dolore facilè et fortiter moveatur,

† Celeberr. Hufeland, præceptor meus, ad cineres usque colendus, argumentis, quæ mox afferam, innixus, hanc sententiam contendit :

a. Varia irritamenta externa adesse possunt, quæ ad Epilepsiam inducendam non sufficiunt.

b. Convulsiones universales non nisi ex centro systematis nervosi originem trahunt.

c. Sui inscius mentisque expers æger est durante paroxysmo.

d. Aura sic dicta epileptica simul ac caput attingit, paroxysmus eodem momento erumpit.

‡ Vid. Cullen, Pract. of Physic, Vol. 3. pag. 368. Edinb. 1796.

reatur; cum iræ, triftitiæ, lasciviæ proclivis, vagus et inconstans, neque per diem fimilis sibi et idem reperiatur. Hæc animi variabilitas originem pro maxima parte ducit ex excessu in venere, turpi Onania, vel immodico spirituoſorum uſu, ſed ex fulminis etiam ictu, ut exempla adſunt, et fortiffimis concuſſionibus electricis, omnibuſque demum ex cauſis, quæ inſigni gradu debilitant, in quibus profluvium ſanguinis copioſum, uti in abortu vel etiam in partu frequenter obſervatur, memoratu ſanè dignum eſt †. Nonnunquam tamen à parentibus jamjam accepit miſer hanc triſtiſſimam omnium dotem, et tunc in topica cerebri debilitate ſive mala ejus conformatione cauſam quærere licet.

Omnimodo autem et abſolutè neceſſariam ad Epilepſiam inferendam talem cerebri mobilitatem eſſe non opinor, eos nempe caſus exemptos exiſtimans, ubi vel a topico irritamento in cerebrum ipſum agente morbus exortus ſit, vel ex conſenſuali tantùm cauſa, exempli gratia ex irritationi-

ibus

† Boerhaave, De morb. nervor. Vol. 2. p. 785.

bus abdominalibus, vermibus, alvi obstructione, acido primarum viarum, miasmatibus varii generis huc depositis, et viscerum denique obstructionibus, quo fit, ut sanguis, in cursu naturali impeditus, versus caput pellatur, ibique, nimiam quantitatem collectus, vasa tenuiora maxime distendat, et cerebrum gravissime premat. Sed et mechanica irritamenta, quæ nervos vel in maxima à cerebro distantia excruciant, huc pertinent, uti sunt erysipelas manuum vel pedum occultum, dentitio difficilis, deligatio immo funiculi spermatici in castratione, et omnes medullæ spinalis presuræ atque læsiones externæ.

Topica cerebri irritamenta varii generis sunt, fuganda interdum, multò sæpius verò nullâ ratione removenda. Illuc fortasse referri possunt sanguinis extravasationes leviores et particulæ cranii fracti minores cerebro leniter impressæ, quæ nonnunquam trepanatione cautè instituta illæ exficari, hæ extrahi queunt. Tumores autem in interna calvariæ superficie, nodi et excrecentiæ osseæ, et aqua in Hydrocephalo interno subter cranium collecta, sive ventriculis cerebri

rebri contenta, alia ut omittam, ad classem fanè pertinent, quam dixi insanabilem. Magna porrò humorum in corpore quantitas, quæ vocatur plethora, cum insigni nervorum sensibilitate conjuncta in præcipuis causis habenda est, quæ favent Epilepsiæ, quæque, datâ primâ occasione, morbum ipsum inducunt.

Hâc observatione certiores pro parte reddimur de ratione, cur sexui sequiori Epilepsia magis inhæreat quam viris, cur tenerem magis quam proveciorem afficiat aetatem, et cur habitus corporis, qui dicitur sanguineus, præ ceteris ad hunc morbum proclivitatem ostendat. Seminium verò solum sive ad morbum dispositio, nisi accedant causæ occasionales, morbum inducere per se minimè potest. Occasionalium classificatio luculenter et systematicè apud Cullenum est comparata, et hîc maximè loci esse mihi videtur :

I. Causæ, quæ cerebrum excitant.

II. Causæ, quæ collapsum inferunt.

Excitantes

- Excitantes rursus dividuntur in,
- A. Causas, quæ in cerebrum ipsum; et
 - B. Quæ in aliam corporis partem agunt, unde effectus ad cerebrum transit; hæc est, quæ Epilepsia sympathica, deuteropathica, seu consensualis, illa, quæ idiopathica sive protopathica a medicis dicitur.

Causarum cerebrum ipsum excitantium altera fit divisio in,

- a. Stimulos mechanicos.
- b. Acria vi chemicâ agentia.
- c. Mentem irritantia.
- d. Irritationem à vasis intra cranium distensis.

His de singulis quàm supra jamjam pauca dixerim, nilque novi, quod Lector apud varios de Epilepsia scriptores non inveniatur, ex propriis addere vires meæ juveniles patiantur, silentio per nota et sæpius repetita transire mihi liceat, ut eo fusiùs caput quod instat, tractare possim.

Unam tantùm observationem adjungere mihi concedatur, rogo.

In perscrutandis variis Epilepsiæ causis occasionalibus, irritationes mentales, quas frequentissimè paroxysmo originem præbere scimus, diutius paullulum ut in iis commorarer, dignæ mihi videbantur. Gaudium eximium et anxia cujusdam rei spes, magis verò adhuc ira subito incensa et vexatio elusum præcipuè acerrimè violans paroxysmum extemplo inducere valet, præclarè, ut videtur, confirmans, causam Epilepsiæ proximam in sensorio communi locum habere, quod ultra dubium ferè probatur, quòmin meminerimus, solum hominis, epilepsiæ paroxysmo ferociter extorti, adspectum ita in miserum, ad morbum jamjam dispositum, agere posse, ut statim in paroxysmum ipse incidat, cujus rei exempla plura inveniuntur in auctoribus * neque rarè nobis ipsa occurrunt.

Mentem hîc prius et fortissimè quidem, secundario verùm postea affici corpus, persuasum mihi habeo.

Medici

* Vid. Bagliv. prax. med. Lib. 1. Cap. xiv. Sect. 2. V. and Robert Whytt on Nervous Disorders ; p. 217.

Medici cujusdam præclari * methodus, in orphanotrophio Haerlemenſi ingenuoſè admodum inſtituta, ſecundum cùm habuerit eventum, conjecturam de ſede morbi in cerebro modo propoſitam, maximè laudare et corona, ut ita dicem, ornare videtur. Puer, atrociffimâ Epilepſiâ cruciatus, in noſocomium, de quo dixi, portatus fuit ; quem cùm reliqui pueri, qui in iifdem ædibus habitabant, viderint, in epilepſiam ipſi inciderunt, et toties poſtea paroxyſmo correpti fuerunt, quoties puerum illum eo laborare animadverterunt. Kaauw Boerhaave, qui orphanotrophio ut medicus præerat, inquirens, an unquam antea epileptici fuerint hi pueri, eos non fuiſſe cùm invenierit, non aliter potuit explicare hoc mirum, quod obſervaverat, phænomenon, quàm ut adſcriberet fortiffimæ in mentem puerorum factæ impreſſioni, et hinc repentè decrevit, in mentem ipſam immediatim agere hic opus eſſe ; mentis enim impreſſione deletâ corpus à ſymptomatibus mox liberatum iri non dubitavit ; pueros itaque, quùm primum quiſquis eorum paroxyſmo epileptico

co

* V. Kaauw Boerhaave : Impetum faciens, § 406.

co sese dederit, severissimis verberibus se castigaturum esse, feriò minabatur; quo fiebat ut—vix unus et alter eorum morbum postea iterum perpeffus fit. Tali modo mens in corpus agit, memor ergo fit medicus, corpori inesse, fortasse præesse mentem.

RATIO MEDENDI.

Indicationes hîc habemus generales sequentes :

1. Indagetur causa remota et, si fieri potest, removeatur.
2. Conditio nervorum anomala et cerebri sensibilitas morbofa tollantur.
3. Vitia constitutionis emendentur.
4. Crises, si oportet, efficiantur.

CURA PALLIATIVA seu SYMPTOMATICA.

Paroxysmo ut plurimum evitando operam dare debemus; quo rariùs enim ille advenit, eo minus timendum est, ne habitus epilepticus nervis imprimatur.

D

Averti

Averti autem solummodo potest, quum prodromi ei antecederint. Hi si non antecedunt, paroxysmum totum arcere quidem non valemus, ejus violentiam tamen maximè imminuere possumus.

Prodromos quum sentiat æger, omnia, quæ forte adsunt, irritamenta removeamus; huc pertinent omnia, quæ gastrica vocantur, uti et ventriculi nimia repletio; tum bene conducent clysmata, leniter etiam evacuantia et inprimis vomitoria, quæ systema nervosum saluberrimè concutiant; pleno ventre insuper in paroxysmum cadere perniciosissimum habetur. Animo si forsitan agitetur æger, blandè eum pacificemus. In plethorico homine et succulento Venæsectio institui potest, sanguinis enim paullulo detractò, Apoplexiæ periculum magnoperè prævertitur.

Si ab una eademque parte semper incipit aura, per constrictionem hujus partis auræ versus caput progressus impediri et ita paroxysmus ipse averti potest; lorum nempe ex corio molli confectum circum partem ab ægro semper gestari debet,

debet, qui, simul ac adscendentem senferit auram, lorum ipse pro lubitu constringere possit *.

Tunc systema nervorum, ne alterum patiatur evenire paroxysmum, sedare et lenire nos oportet; variis in hunc finem gaudemus medicaminibus: Emetica a Werlhofio inprimis laudantur; liquor cornu cervi succinatus ad quadraginta usque guttas porrectus horaeque spatio iteratus fuit cum fausto eventu; ante omnia autem lecto molli deponatur æger, ne se ipse lædat, dum membra convulsionibus huc illuc jactantur; pollicem intra retractum vi explicare, absurdum est et spasmus auget; otiosi spectatores nunquam admittantur, aërem enim tantum vitiant nec ulli bono sunt.

Antispasmodica nunc aptissimè dantur; per os autem ab ægro rarissimè sumi possunt, cum ob trismus maxillarem, tum ob spasmodicam oesophagi constrictionem; clysmata ideo applicentur ex asafœtida cum laudano liquido Sydenhami, temporaque simul et scrobiculum cordis, abdomen

* Vid. Lysons Pract. Essays upon Intermitting Fevers, Dropsies, Epilepsy, &c.; Page 155. Bath 1772.

men et spina dorsi antispasticis et spirituosius fricentur. Fortissimè pungentia uti sal cornu cervi vel alia Ammoniacalia naribus sustinere, magno-pere dissuadent medici, Apoplexiam iis promoveri timentes †.

CURA RADICALIS.

Indicationes supra adductæ servandæ sunt, nempe :

I. Removeantur causæ remotæ ; hoc pro diversis causis diverso modo fieri oportet. Plurimæ earum quàm jamjam sint enumeratæ, repetere eas non opus erit ; præcipuas tantùm eligere liceat, et quomodo sint removendæ, palam facere. Vermes et acidum primarum viarum in infantibus sæpe causam sistunt Epilepsiæ, Venus nimia, Onanismus et omnes in libidine excessus frequentissimè in adultis.

Vermes roborantibus in genere sed et specificis anthelminticis vel necari vel expelli possunt ;
acidum

† Acetum vini naribus leniter et cautè injicere suadet
Coelius Aurelianus.

acidum abforbentibus terrestribus et alkalinis, uti creta, lapidibus cancrorum et Magnesia alba facillimè fugatur; per Onaniam verò et Venerem immodicam quæ inducta sunt mala, stimulantibus solummodo fortioribus, roborantibus deintonicis et nutrientibus oppugnare debemus, quæ quando vicerimus, ter quaterque felices nos existimemus. Methodus uti in tabe dorsali est instituenda, et maximè hic sese commendant cortex peruvianus, flores salis ammoniaci martiales, folia aurantiorum viridia, extracta varia amara et martialia cum vino præsertim sumpta; externè aptissima fuerunt balnea tepida, aromatica, martialia; pro potu ordinario præscribi potest mucilago ex radice Salep, vel etiam gelatina lichenis islandici cum lacte vel aqua miscenda; imo cerevisia fortis et amara optimè conducere mihi videtur. Causa chirurgica si præcefferit, ut cranii fractura et in cerebrum depressio quovis modo exorta, forum medicum casus iste non respicit sed Chirurgus tradendus est.

Nonnunquam, ut supra dixi, consensualiter oritur Epilepsia ab irritatione nervorum in partibus

bus à cerebro longè distantibus, uti à vulnere, excreſcentia, ſive etiam materia quadam metaſtaticè in manum vel pedem depoſita et aliis.

Metaſtaſeos quando ſubeſt ſuſpicio, balnea præ cæteris ſulphurea, unguenta nervina, ulcera imo artificialia et cauteriſatio profunt, quibus pars affectâ tam mirè excitatur, ut materies acris et nociva, poſtquam blanda et immunis facta eſt, vel reſorbeatur vel planè ex maſſa humorum pellatur.

Epilepſiam fixâ periodo redientem, ita ut febrem intermittentem; cum cortice peruviano tractare licet.

II. Cauſa proxima morbi tollatur, *i. e.* vis nervorum anomala in naturalem mutetur cerebrique nimia ſenſibilitas omnimodo imminuatur.

Antequam medicamenta in hunc finem adhibeantur, neceſſe eſt ut omnes, ſi potuerint, cauſæ occaſionales, quæ paroxyſmum facilè movent; avertantur, uti gaudium immoderatum, ira et omnia animi pathemata fortiora; diligenter imprimis removeatur ab ægro viſus epileptici, affectione correpti, nam præterquam paroxyſmus, ut monui, in ægro facillimè ita excitatur, miſer etiam

etiam sibi ipsi horrendus et odiosus redditur, quod Aretæus optinè sentiens sic exprimit:
“ quod miseri hi ægri, si scirent, quomodo se
“ haberent in paroxysmo, vitam fugerent; sed
“ quia hoc nesciunt, illud solum facit horren-
“ dum hunc morbum tolerabilem.”

Medicamina ex classe excitantium, antispasmodicorum et quæ dicuntur nervina, scopo nostro idonea sese demonstrant, quorum, quæ experientiâ maximè probata fuere, præcipua afferam. Insignis medicaminum copia in hoc morbo collecta observatur; quid mirum autem, medicos in morbo tam acri, tam pertinaci sanando per omnia, animale, vegetabile et fossile naturæ regna in auxilio quærendo vagatos esse! Plurima medicamentorum, quæ hoc in morbo in usu sunt, similibus quidem gaudent virtutibus, gradu tantum diversis, natura autem quoniam tam facile stimulo cuidam assuescat, variatio stimulorum medico prudenti non parùm juvabit, quam obrem, quò major medicamentorum ad manus ei sit copia, eò acuti s eum naturam prosequi posse in latebras absconditissimas, eamque ab omni

ni parte et penitus pertentare, persuasum mihi habeo. Singula nunc afferam ordine haud interrupto medicamenta, interna primum, dein externa, a quibus auxilium petière medici.

Valeriana fylvestris; planta maximè fragrans, volatilis; radix in pulverem trita ad drachmam omni bihorio detur; sin pulverem non ferre poterit æger, electuarium capiat vel infusum. Decocta et Extracta, quùm in igne parata fuerint, volatilia amiserunt, et nulli exinde sunt usui. Oleum Valerianæ æthereum ad guttas duas vel tres bono cum successu adhibitum fuisse docet Hufeland*.

Viscum quernum, cujus usus nullis contraindicationibus limitatur; leniter enim incitat nervos, nec motum sanguinis accelerat. Præscribi potest in pulvere, electuario et decocto.

Folia aurantiorum viridia, à Tissotio doctissimo Genevensi multùm commendata†, præsertim in magna nervorum ex onania debilitate, in pulverem redacta fumuntur.

Digitalis

* Vid. Hufeland's Journal der praktischen Heilkunde.

† Vid. Tissot Traité de l' Epilepsie. Paris 1770.

Digitalis purpurea ; antispasmodicè agit et efficacissimè movet urinam ; ad grana duo vel tria plerumque præscribitur herba.

Helleborus niger et *albus* (*Veratrum album* Linn.) heroica fanè remedia et cautè adhibenda ; dosis eorum est granum dimidium ad totum usque.

Oleum Cajeput, quod habemus ex *Melaleuca Leucadendron* Linn. Guttulae tres vel quatuor quater in die administrari possunt cum pulvere *Valerianæ* et aliis.

Agaricus muscarius Linn. Remedium valde drasticum et narcoticum ; Incipias cum quinque vel sex granis, sensim sensimque augens dosin ; ad drachmam usque quidam *Agaricum* porrexerunt *.

Gummi-Resina Asæfœtidæ ; in primis antepilepticis locum obtinet ; optimè in spirituosiss soluta sive in pillulis adhibetur.

Opium, præstantissimum in omnibus nervorum affectibus, ubi plethora deest, remedium.

Fel tauri ; egregium existimatur antepilepti-

E cum ;

* Vid. Bernardi cum *Agarico muscarum* experimenta.

cum; non modo digestionem promovet, sed antispasmodicè etiam et anthelminticè agit; in nonnullis regionibus septentrionalibus urforum bile utuntur in Epilepsia.

Moschus, tàm nativus quàm artificialis, qui autem, nisi majore copiâ datus, nihil agit. De nativo grana sex vel octo dari possunt, de artificiali tria tantùm vel quatuor; egregiè conducit, ubi causa subest moralis vel ubi materia quaedam morbofa, ut pforica, arthritica, &c. Epilepsiam excitaverit, secretiones enim Moschus efficaciter promovet. Aptissimè datur in Tincturis, seu Emulsionibus cum mucilagine et Syrupo.

Oleum animale Dippelii; ex cornubus et aliis animalium partibus destillatum; empyreumaticum autem est et pessimi saporis, blandis itaque commisceri debet vel oleis vel mucilaginosi. In Epilepsia à causa morali pendente praesertim conduxisse dicitur.

Phosphorus urinae*, cujus virtutes medicae magis atque magis quotidie eruuntur, omnium fortasse,

* Vid. Chr. Ehrenfr. Weigel dissert. med. inaug. de usu Phosphori medico. Jenae. 1798.

fortasse, quibus gaudemus, medicamentorum potentissimum est et fortissimum.

In substantia antehac dabatur cum conservarofarum, justò nimis autem hoc modo in totum corpus et maximè in ventriculum, quem immediatim tangebatur, agere observabatur, et ita quidem, ut ille inflammaretur et callosus immo fieret *. Meliùs igitur Phosphorus solvitur in oleo vel in Naphta Vitrioli vel etiam cum mucilagine miscetur et in Emulsione ad grana duo, ultra nunquam, pro dosi porrigitur :

Rec. Phosph. urin. gr. vi.

Aquæ flor. Tiliæ ꝓiv.

Mucilag. gum. arab. q. suff. ut f. emulsio.

Adde

Syrup. emulsivi ꝓii.

M.

S. ter in die cochlearium unum sumendum.

Aether f. Naphta Vitrioli ; stimulus velocissimè agens et totum penetrans systema ; ab Hoffmanno maximis laudibus effertur.

Elixir

* Vid. Weiskardt's vermischte Schriften.

Elixir acidum Halleri, exquisita sine dubio compositio, sensibilitati vel maximè adauctæ aptissimum exhibens stimulum.

Flores Zinci *. Nonne hic principium, quod secundum ingeniosum Lavoisier vocatur *Oxygène*, virtutem zinco calcinato præbet excitantem? Optimum se præstavit in Epilepsia remedium, nunquam non cum emolumento adhibendum. Bene in Tinctura Zinci datur, sed et Zincum vitriolatum in usu est; in forma pulveris ad grana duo, tria vel quatuor capere licet pro dosi.

Abforbentia; in Epilepsia ab acido primarum viarum generata, qua sæpe laborant infantes et Hypochondriaci, bene conducunt. Magnesia imprimis et lapides cancrorum, ex quibus pulverem illum famosum antepilepticum Marchionum consistere verisimile est, saluberrimè agunt. Dosis hujus specifici arcani est scrupulus, quandoque in die sumendus. Oleum præterea tartari per deliquium, aqua calcis vivæ, &c. interdum dantur.

Antimonialia, præsertim tartarum emeticum et sulphur auratum antimonii refractis dosibus, ita

ut

* A Gaubio imprimis commendatæ.

ut nervos tantùm concutiant, non verò vomitum excitent, porrigenda aptissima censeo.

Stannum à quibusdam laudatur, an meritò, determinare non audeam.

Mercurius saluberrimum sese ostendit, ubi vermes, obstructions viscerum vel scrophularum vestigia apparent; non rarò ipsum virus venereum modificatum Epilepsiam gignit, quod quùm suspicatur, nullo pacto Mercurii usus omitti debet.

Mercurium dulcem * ad grana duo, mercurium solubilem Hahnemanni ad singulum granum in die administrant medici. Inunctiones simul mercuriales non sunt negligendæ.

Cuprum †; duplici formâ porrigitur Epilepti-
cis, ut Cuprum nempe ammoniacale sive ut Vitriolum cupri; efficacius habetur ammoniacale, in initio ad granum dimidium bis in die adhibendum; si convenit ægro, dosin paullatim augere licet, donec nauseam sentiat æger et proclivitate

* Vid. Lysons Essays, page 168.

† Russel Dissert. med. inaug. de Cupro.

vitatem vomendi; grana duo, tria, immo quatuor sumpta esse in die, edocemur; datur vel in solutione vel in pillulis.

Rec. Cupri ammoniac. gr. iv.

Solve in

Aq. Cinnamom. sine vino.

Adde ℥iv.

Syrup. cort. aurant. ℥ff.

M. D. S. mane et vespere cochlearium unum.

Rec. Cupri ammon. gr. v.

Solve in Aq. destil. suff. quant.

Adde Micæ panis, facch. alb. ana. quant. suff. ut f. pil. No L.

D. S. mane et vespere fumantur quinque pil.

Cinnabaris nativa et artefacta. (Mercurii cum Sulphure conjunctio) Exemplorum, ubi data fuerit et quomodo egerit, ipse non memini, ex partium tamen constituentium natura, prosperum, ut opinor, medicamenti in Epilepsia usum colligere licet.

Lapis

Lapis sic dictus infernalis, five argentum nitratum †. Eximiæ hujus remedii in morbo, de quo mihi sermo est, efficaciam testis ipse fui, cum essem Vindobonæ. Ad pillulas nempe ex argento nitrato confectas, postquam omnia ferè cætera incassum adhibuerat, refugit ingeniosus admodum medicus, Doctor Nord, earumque vi paroxysmum, qui ter quaterve antea occurrerat in die, per quatuor vel quinque arcebat septimanas, quum eas subitò, nescio an negligentiori medicamento præparatione vel quod huic stimulo jamjam fortasse assuevisset ægrotorum natura, nil amplius vel multò minus saltem præstare observaret. In pluribus, quod benè notandum est, simul Epilepticis, qui diligentissimâ tenebantur inspectione, experimentum, de quo dixi, ex industria institutum fuit, et in omnibus ferè simul idem observavit medicus. Dosin, quâ porrigebatur argentum, exactè, quod maximè doleo, affirmare nequeo; minutissimâ autem quantitate si quis

† Vid. Dr. Duncan's Annals of Medicine for 1798, p. 456, et seq.

quis incipiet hoc medicamentum porrigere, errorem committere non poterit. Dignissimam fanè rem arbitror, ut propius indagetur novisque experimentis magis confirmetur ‡.

Arsenicum ipsum intentatum non remansit ; quale autem se præstaverit, ignoro.

Specificis arcanis præterea gaudemus pluribus, in quibus maximi præfertim habetur Pulvis sic dictus Ragolensis, ab eo, qui primum commiscuit, nomen trahens. Neque planè inefficax dici potest, cùm perplura existent exempla, quibus, ubi mirè egerit, haud ambiguè docemur. Agaricus muscarum vim pulveris præcipuam constituere existimatur ||.

Quum

‡ Exemplum Epilepsiæ inveteratæ per argentum nitratum internè sumtum feliciter devictæ videre licet in Dr. Bradley's Medical and Physical Journal. No. vi. p. 70.

|| Plura hac de re inveniuntur in: Von Crell's Chemischen Annalen, No. 12. 1793, ubi Gmelin, celeberrimus Chemicus Gottingensis, de Pulvere Ragolensi decomposito reddit rationem, ab ista, quam attuli, quodammodo diversam.

Quùm tandem varia methodo variisque medicaminibus adhibitis habitum nervorum incongruum mutaverimus, sensibilitatemque cerebri auctam ritè minuerimus, roborandum ex industria nobis erit et fixis tonicisque roborantibus indefessè utendum, nec unquam ferè postea usus eorum omittendus; cortex Peruvianus insigni modo hîc conveniet, vel in substantia vel in decocto, præsertim vinoso, porrectus; ferrum exinde vel ut limatura vel in vino chalybeato, vel etiam, quæ forma est lenissima et à quoque perfertur, in aqua martiali nativa, quam per omnem ferè orbem terrarum tam benevolè nobis offerunt fontes, prosperè conducat.

Diæta porrò et omnis ratio vivendi magni mercede est ponderis in Epilepsia funditùs exstirpanda; tractationi medici therapeuticæ exactissimè correspondeat, necesse est.

Vescatur itaque æger lævi quidem sed nutriente cibo, carne magis quam legumine; vino quotidie utatur modicè; corpus ambulatione et equitatione exerceat; somno non valdè indulgeat;

F

rure,

rure, si poterit, vivat, et hilari amicorum consuetudine fruatur.

Externorum remediorum in Epilepsia applicatio nullo modo negligenda est.

Sola enim interdum ad curam omnem perficiendam sufficiunt, et si non, vim et efficaciam internè sumtorum quàm uberrimè tamen adaugent.

Saluberrima omnium mihi videntur Balnea, Electrificatio et Perfrictiones, quippe quod fortissimè penetrent omnem corporis compagem, nec topicè solummodo agant. Balneum tepidum† frigido longè præferendum esse opinor, ubi spasmodum solvere, et cutis perspirationem liberare velimus, quod sanè utrumque molimur in Epilepsia; gratâ insuper ita afficitur æger sensatione, quæ per se jamjam morbum tollere pro parte valet, eâdem nempe ratione, quâ per ingratum quendam sensum, ut sunt odores, nonnulli foetidi et
alia,

† Pomme von den Nervenkrankheiten und dem Nutzen der warmen Bäder in Selbigen.

alia, idem morbus interdum inducitur, ut opinatur Cullenus †.

Aqua e contrario frigida ostia vasorum exhalantium in cute constringit, cutem facit anferinam, ut dicunt, et perspirationem manifestò impedit, quod tamen omni curâ evitandum mihi videtur.

Concussione porrò et transfusione (si verbo uti licet) electricâ multa nervorum mala fugata esse, inter omnes constat ‡; Epilepsiæ exinde fore remedium maximè adaptum, non habeo, quod dubitem.

Friktionum cum nervinis et stimulantibus utilitas facilè intelligitur, quinimmo experientiâ sancitur. Vesicatoria denique, Setacea, Cauteria varia, et in iis ipsa Moxa, capiti interdum et cervici applicentur, sensibilitatem enim vehementi quem afferunt dolore mirè invertunt simul ac materiam morbosam, quæ si Epilepsiam effecerit, derivant, attrahunt et demum evacuant.

III.

† Pract. of Physic, vol. iii. p. 364.

‡ Vid. de Haen ratio medendi.

III. Vitia constitutionis emendentur.

Habitus plethoricus non rarò conjunctus invenitur cum magna nervorum irritabilitate, quod in temperamento sic dicto sanguineo inprimis observamus et ubi hæmorrhagiæ consuetæ habitusque naturales penè factæ derepente sistunt et fluere desinunt, uti menstrua, hæmorrhoidum fluxus et alia; sanguis justò nunc copiosius accumulatus, nervos, ut ita dicam, titillat, continuo irritat neque regulariter agere finit; statim igitur detrahi et victus simul parcus juberi debet.

Fonticuli et ulcera artificialia eodem scopo facienda sunt, quùm secundum observationes doctissimi Pringle † ad sanguinis molem imminuendam

† Pringle's Observations, in the Appendix, Exp. xlv. towards the end; where the Doctor, after observing
 “ that the serum of human blood, upon standing but a
 “ little time in the furnace, (long before it becomes offensive,) grows turbid, and gradually drops a sediment
 “ resembling well-digested matter;” adds, “ That issues
 “ are of more consequence for making drains, than one
 “ could

dam et plethoram avertendam insigni modo conferant.

Constitutio corporis autem si maximè fuerit debilitata, si penuria magis humorum et virium prostratio adfit, excitantia solummodo unà cum nutrientibus expedient,

IV. Crises efficiendæ sunt. Diversæ hæ sanè erint pro diversis Epilepsiæ causis; quando febris intermittens, subitò suppressa, morbum induxerit, hæc nobis erit rursus excitanda. Ab exanthematibus imprudenter repulsis quando ortum traxerit morbus, exanthema absque dubio erit provocandum; idem erit faciendum quùm ulcus, antiquitate suâ quasi venerabile, derepente exsiccatum fuerit, vel hæmorrhoides fluentes subitò

“ could expect from the visible evacuation. As near,” says he, “ as I could guess, an ounce of serum, upon standing some days, did not produce more of this matter, than what might be produced from the daily discharge of a large pea-issue or a seton.”

bitò cessaverint cum Epilepsia scilicet mox insequente.

Hæc vero hæctenus. Plura ut proferam, non postulatur; meliora—vires non sufficiunt.

FINIS.

